

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 19. An qui rem nomine alterius vendit ultra pretium sibi designatum,
sed justum, potest excessum sibi retenère?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

Et re ipsa est mutuum virtuale cum lucro respectu ejus, qui nolens mutuare alteri pecuniam quærenti, emit ab eo, v. g. vineam ea lege, ut post duos aut tres annos redimatur eodem pretio, quo empta fuit, retentis fructibus ex ea perceptis: nam talis non habet intentionem sinceram emendi, sed intendit solum dare pecuniam præsentem ea lege, ut totam postea recipiat cum lucro, quod est usurarium.

Q. 19. An qui rem nomine alterius vendit ultra pretium sibi designatum, sed justum, potest excessum sibi retinere?

Resp. Neg. Quia 1. Dominus præscribens rei suæ pretium, intendit solum ut non minoris vendatur, non autem ne pluris, si justè possit. 2. Totum rei pretium justum, cum succedat loco ipsius rei, pertinet ad Dominum rei venditæ. Nihil ergo ex eo retinere licet, sine ejus consensu.

Nec dic hunc excessum esse fructum industriæ vendentis: nam ipsam industriam vel gratis præstitit, & tunc non potest eam sibi compensare, cum eam donaverit: vel pretio locavit, & tunc nihil ei debetur ultra mercedem pactam; vel si est famulus, tunc ad eam tenetur ex suo officio absque nova mercede: si tamen famulus, vel alter rem illam pretio à Domino designato sibi emat, & postea suo

nomine divendat Paulo majore pretio justo; potest sibi retinere hoc lucrum: quia rem illam justo pretio sibi comparavit, & postea justo pretio suo nomine vendidit. Nisi Dominus ei mandasset, ut venderet, quanti intra latitudinem justii pretii vendi posset, quo casu tenetur illam diligentiam præstare. *Ita Lessius.*

Similiter qui alterius nomine rem emit infra pretium sibi præfinitum, non potest residuum pretium sibi retinere: quia præscribens pretium non intendit excessum donare, sed solum vult, ut res non pluris ematur. Hinc factores peccant retinendo excessum pretii dati ad emendum pannum; vel si faciliores sint in licitando, eo quòd à mercatore aliquid obtineant; nam tenentur aliorum negotium à se susceptum utiliter gerere perinde, ac suum. Et hoc ipso quòd quis mandatum alterius suscipit, se obligat ad ejus commoda procuranda; nec aliter res gerenda alteri committitur. Neque possunt operam impensam occultè compensare, nam sufficienter compensatur per hoc, quod iis præ aliis vestis facienda committatur, & communi pretio persolvatur. Deinde qui negotium alterius suscipit nihil petendo, censetur velle suam operam gratis præstare, ex l. 1. ff. *Mandat. &c.*